

ИСТОРИЧЕСКА СПРАВКА

ПО ПОВОД ЧЕСТВАНЕТО НА 120 ГОДИШНИНАТА ОТ СЪЗДАВАНЕТО НА ВОЕНЕН СЪД - ПЛОВДИВ

13.12.1885 г.- 13.12.2005 г.

С приемането на Търновската конституция на 16.04.1879г., в Княжество България се създават основните държавни институции. В чл.72 от Конституцията е предвидено, че военните лица се съдят от Военни съдилища, когато се намират на действителна военна служба.

На 06.09.1885г. в гр. Пловдив е обявено Съединението на Княжество България с Източна Румелия. По време на Сръбско-Българската война, на 13.12.1885г. в гр.Пирот княз Александър I подписва Указ № 58, с който учредява Военен съд в гр. Пловдив, с военен прокурор към него.

На 16.12.1889 г. с Указ № 185 е утвърден първия Военно-съдебен закон. Съгласно този закон правосъдието във войската се осъществява от полкови съдилища, военни съдилища и Главен Военно-касационен съд със седалище в гр. София. Полковите съдилища се създават към всеки полк от българската армия. Военните съдилища са учредени, съобразно военно-съдебните окръжия в княжеството и носят името на града, в който се намират постоянно. През 1891 г. в българската армия е въведена дивизионна организация на подразделенията. Откриват се военни съдилища към всяка отделна пехотна дивизия. С Указ на княза, през 1895 г. се откриват военни съдилища в градовете София, Пловдив и Русе. През 1900 г. се увеличава броя на дивизиите, като княжеството се разделя на три военно-съдебни окръжия – в градовете София, Пловдив и Шумен.

През Втората световна война съществуващите до момента военни съдилища в градовете София, Пловдив и Шумен се преобразуват във военно-полеви съдилища.

След 09.09.1944 г. в България е установено ново обществено-политическо устройство, като се възстановяват военните съдилища в първоначалния им вид в градовете София, Пловдив и Шумен. Извършва се сериозна реформа в областта на наказателното правораздаване, която първоначално не засяга военните съдилища. В приетата на 04.12.1947 г. нова Конституция не са упоменати отделните видове съдилища в България.

През 1950 г. на територията, обслужвана от Пловдивския военен съд се създават дивизионни съдилища в градовете Казанлък и Хасково. В гр. Пловдив в сградата, намираща се на ул. „Княз Богориди” № 10, на различни етажи се разполагат Областния военен съд и Армейския военен съд.

През 1956 г. се изменя новия НПК. Закриват се съществуващите до момента областни и дивизионни съдилища. Възстановява старата структура на военните съдилища по армии. Територията на II-ра армия със седалище в гр. Пловдив отново се обслужва от Пловдивския военен съд.

През 1971 г. в Третата Конституция е предвидено, че в НРБ има Върховен съд, Окръжни, Районни и Военни съдилища.

През 1991 г. е приета най-новата - Четвъртата Конституция. В нея се предвижда разделение на властите. Обособява се Съдебна власт със самостоятелен бюджет. В чл.119, ал. 1 от Конституцията е посочено, че правораздаването се осъществява от Върховен касационен съд, Върховен административен съд, Апелативни, Окръжни, Военни и Районни съдилища. От 27.02.1996г. е в сила новият Закон за отбраната и въоръжените сили на РБ. Военните съдилища и Военна прокуратура излизат от структурата на Министерството на отбраната. Считано от 01.01.1997 г. същите преминават към съдебната система бюджета на съдебната власт.

От 1944 г. до 1950 г. Председател на Военен съд – Пловдив е капитан Стефан Стоев.

От 1956 г. до 1960 г. Председател е полк. **Борис Паунов**. Военни съдии са Кръстю Кръстев и Христо Симеонов.

От 1960 г. до 1965 г. Председател е полк. **Христо Русев**. Военни съдии са Кръстю Кръстев, Христо Симеонов и Панко Кадийски.

От 1965 г. за Председател е назначен полк. **Христо Симеонов**. Военни съдии са Кръстю Кръстев, Панко Кадийски, Дочо Баджаков и Йордан Фиков. През 1977 г. за първи път на новосъздадената длъжност е назначен за Зам. - Председател – полк. Кръстю Кръстев.

От 1978 г. до 1988 г. Председател е полк. **Кръстю Кръстев**. От 1978 г. до 1987 г. заместник - председател е полк. Йордан Фиков. През 1979 г. военен съдия става полк. Стойчо Янков. Първоначално военният съд е имал щат за трима военни съдии, а от есента на 1981 г. броят им се е увеличил на петима. Тогава започват работа като военни съдии Андрей Икономов и Делчо Джубелиев. През 1987 г. се пенсионира Йордан Фиков и Стойчо Янков. През същата година заместник - председател на съда става Делчо Джубелиев, а за военни съдии са назначени Николай Дърмонски и Румен Катрев.

От 1988 г. до 2002 г. Председател е полк. **Делчо Джубелиев** на мястото на пенсионирания полк. Кръстев. Заместник - председател е Андрей Икономов. През 1989 г. за военен съдия е назначен Димитър Къндев. През месец януари 1991 г. Андрей Икономов е назначен за съдия във Военната колегия на Върховния съд на Република България. В последствие става съдия във Върховния административен съд и като такъв член на Висшия съдебен съвет. За заместник - председател на съда е назначен Николай Дърмонски, а за военен съдия – Росен Димов. От 13.04.1992 г. Росен Димов заема длъжността Окръжен прокурор на гр. Пловдив, а по-късно – Апелативен прокурор и член на Висшия съдебен съвет. Считано от 01.05.1992 г., Пловдивският военен съд се настанява в нова сграда на ул. "Никола Гълъбов" № 28, /Д-р Г.М. Димитров" № 28/. От 01.02.1993 г. Николай Дърмонски става съдия в Окръжен съд – Пловдив, а по-късно и член на Висшия съдебен съвет. В началото на 1993 г. за военен съдия е назначен Димитър Фикийн. От 24.02.1993 г. за заместник - председател на съда е назначен Румен Катрев. На 17.05.1993 г. за военен съдия е назначен Васил Гатов. В началото на 1997 г. по негово желание е освободен военния съдия Димитър Къндев. За времето от 02.10.1997 г. до м. юли 1999 г. Асен Шопов е младши съдия в съда, след което е преназначен като военен следовател във Военно-окръжна прокуратура – Пловдив. На 01.11.1998 г. за военен съдия е назначен подп. Стойко Спасов. На 30.10.2000 г. полк. Димитър Фикийн става военен съдия във Военно-апелативен съд – София. На 01.10.2001 г. полк. Асен Шопов е преназначен от военен следовател за военен съдия във Военен съд – Пловдив. На 15.04.2002 г. полк. Делчо Джубелиев е назначен за директор на Окръжна следствена служба – Пловдив.

От 15.05.2002 г. Председател на съда е полк. **Румен Катрев**. На 20.08.2002 г. за заместник-председател е назначен подп. Иван Ранчев. На 25.05.2005 г. е назначена първата жена военен съдия във Военен съд – Пловдив - лейт. Величка Влашева. Военни съдии са полк. Гатов, полк. Шопов и подп. Спасов.